Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2025-0951

(prof. mr. M.L. Hendrikse, voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus, mr. A.J.J. le Poole, leden en mr. T.A. Tang, secretaris)

Datum uitspraak	28 november 2025
Klacht van	De consument
Tegen	Algemene Friese Onderlinge Schadeverzekeringsmaatschappij "Zevenwouden" U.A., gevestigd te Leeuwarden, verder te noemen de verzekeraar, waarbij de uitvoering van de rechtsbijstand is overgedragen aan DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de uitvoerder
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vorderingen afgewezen
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving Relevante bepalingen uit de voorwaarden

Samenvatting

Rechtsbijstandverzekering. De voormalige werkgever van de consument heeft de consument gedagvaard omdat hij de consument op grond van de artikelen 6:162, 6:166 en 6:212 Burgerlijk Wetboek aansprakelijk houdt voor het ontvreemden van grote hoeveelheden kostbare metalen. De consument vindt het onterecht dat zijn rechtsbijstandverzekering geen dekking biedt voor het geschil met zijn voormalige werkgever. De commissie oordeelt dat de uitvoerder dekking heeft mogen afwijzen omdat de rechtsbijstandverzekering geen dekking biedt voor het voeren van verweer tegen een vordering tot schadevergoeding. De klacht is ongegrond en de vorderingen worden afgewezen.

1. Procedure

1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument en 3) het verweerschrift van de uitvoerder.

1.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.

1.3 Partijen hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument is tot en met 14 juli 2022 in loondienst geweest bij zijn werkgever. In november 2022 heeft de voormalige werkgever de consument gedagvaard. De voormalige werkgever stelt daarin dat de consument zich samen met anderen in groepsverband schuldig heeft gemaakt aan de diefstal van grote hoeveelheden kostbare metalen die toebehoren aan de voormalige werkgever. De voormalige werkgever voert aan de hand van een verklaring van een andere medewerker aan dat de gestolen metalen bestaan uit 10.500 kilo (blad)koper, 11.000 kilo tin, 6.000 kilo zink en 3.000 kilo lood. De voormalige werkgever heeft hierdoor schade geleden van € 355.422,-. Volgens de voormalige werkgever is de consument op grond onrechtmatige daad, artikel 6:162 Burgerlijk Wetboek (BW), groepsaansprakelijkheid, artikel 6:166 BW, en ongerechtvaardigde verrijking, artikel 6:212 BW aansprakelijk voor die schade.

2.2 Op 3 februari 2023 heeft de advocaat van de consument de uitvoerder verzocht om dekking te verlenen voor het geschil met de voormalige werkgever. De uitvoerder heeft het verzoek met een beroep op artikel 1 onder a zevende gedachtestreepje en tiende gedachtestreepje van de voorwaarden (zie de bijlage bij deze uitspraak), afgewezen. In zijn e-mail van 9 februari 2023 staat voor zover relevant:

> *"(...)*
> *Wederpartij stelt een vordering op uw client te hebben ter zake door uw cliënt meegenomen materialen. De materialen zijn vervolgens doorverkocht aan metaalhandelaren in [naam plaats 1] en [naam plaats 2].*
> *(...)*
> *Doordat uw cliënt willens wetens de materialen heeft meegenomen en deze vervolgens heeft doorverkocht heeft hij zelf een geschil gecreëerd. Daarnaast zijn geschillen met betrekking tot verweer in een onrechtmatige daad actie van dekking uitgesloten.*
>
> *Op grond van bovenstaande wijs ik uw verzoek om rechtsbijstand dan ook af en is DAS niet voornemens de kosten van de procedure op zich te nemen.*
> *(...)"*

2.3 Bij vonnis van 3 juli 2024 heeft de rechtbank geoordeeld dat de consument aansprakelijk is en hem onder meer veroordeeld tot betaling van een bedrag van meer dan € 300.000,-. Op 1 oktober 2024 heeft de consument hoger beroep ingesteld tegen dit vonnis.

2.4 De consument is het er niet mee eens dat de uitvoerder zijn verzoek tot rechtsbijstand heeft afgewezen en hij heeft daartegen bezwaar gemaakt. Verdere uitwisseling van standpunten tussen partijen in de interne klachtenprocedure heeft niet tot een oplossing van het geschil geleid. Hierna heeft de consument zijn klacht bij Kifid ingediend.

De klacht en de vorderingen

2.5 De consument vindt dat de uitvoerder zijn verzoek om rechtsbijstand in het geschil met de voormalige werkgever ten onrechte heeft afgewezen. Hij vordert dat de uitvoerder alsnog dekking verleent voor het geschil vanaf het moment dat de juridische procedure tegen de consument is gestart door de door hem gemaakte kosten van rechtsbijstand te vergoeden. Op het klachtformulier heeft de consument een schadebedrag van € 25.000,- ingevuld. De consument vordert hierover ook de wettelijke rente vanaf 16 januari 2023. Naar de commissie begrijpt, vordert de consument ook excuses van de uitvoerder voor de geleden emotionele en financiële schade. Ter onderbouwing van zijn vordering voert de consument de volgende argumenten aan.

2.6 De consument vindt dat de uitvoerder de zaak niet objectief en niet zorgvuldig heeft beoordeeld. Hij baseert zijn standpunt uitsluitend op de beschuldiging in de dagvaarding van de voormalige werkgever en gaat er automatisch vanuit dat de consument daadwerkelijk schuldig is aan onrechtmatig handelen. Dit staat nog niet vast. De consument heeft hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de rechtbank en dat beroep loopt nog. De uitvoerder handelt in strijd met het uitgangspunt dat iemand onschuldig is totdat het tegendeel is bewezen.

2.7 Het gaat erom dat de consument zich wil verdedigen tegen een aantoonbaar betwiste en mogelijke ongegronde beschuldiging. Een rechtsbijstandverzekering hoort er juist te zijn voor dit soort situaties: om verzekerden bij te staan in juridische conflicten. Door bij voorbaat dekking te weigeren, wordt de verzekering feitelijk waardeloos op het moment dat deze het meest nodig is.

2.8 De familie van de consument is ernstig benadeeld door de situatie. De familie heeft alle kosten voor de juridische verdediging zelf moeten dragen en is emotioneel geraakt doordat essentiële hulp is geweigerd. Ook is hen de kans ontnomen om zich tijdig en effectief te verweren tegen de beschuldigingen en dat kan leiden tot blijvende schade.

Het verweer

2.9 De uitvoerder voert verweer tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Inleiding

3.1 De commissie moet de vraag beantwoorden of het geschil met de voormalige werkgever onder de dekking van de rechtsbijstandverzekering valt. De commissie beantwoordt deze vraag ontkennend. De uitvoerder mocht de dekking voor dit geschil afwijzen. De commissie zal dit oordeel hieronder verder toelichten.

Juridisch kader

3.2 Voor de beantwoording van de vraag of de verzekering dekking biedt voor het geschil, kijkt de commissie naar dat wat in de voorwaarden bepaald is. Daarbij merkt zij op dat het een verzekeraar in beginsel vrijstaat om in de voorwaarden te omschrijven binnen welke grenzen hij bereid is dekking te verlenen.[1]

3.3 Bij de uitleg van een schriftelijke overeenkomst, zoals een verzekeringsovereenkomst, zijn steeds alle omstandigheden van het concrete geval van beslissende betekenis, gewaardeerd naar hetgeen de maatstaven van redelijkheid en billijkheid meebrengen.[2] Hierbij is nog van belang dat over de voorwaarden in een consumentenverzekeringsovereenkomst in de regel niet wordt onderhandeld en uit het dossier niet blijkt dat dit hier wel is gebeurd. De uitleg van een bepaling in dergelijke eenzijdig opgelegde voorwaarden is met name afhankelijk van objectieve factoren, zoals de bewoordingen waarin de bepaling is gesteld, gelezen in het licht van de verzekeringsvoorwaarden als geheel.[3]

3.4 Ook moeten de voorwaarden van een consumentenovereenkomst, zoals de onderhavige verzekering, duidelijk en begrijpelijk zijn opgesteld. Bij twijfel over de betekenis van een beding gaat de voor de consument meest gunstige uitleg voor. Dit is de zogenoemde contra proferentem-regel van artikel 6:238 lid 2 BW.

De voorwaarden

3.5 Partijen verschillen van mening over de vraag of het geschil met de voormalige werkgever op grond van op artikel 1 onder a zevende en tiende gedachtestreepje van de voorwaarden is gedekt.

3.6 De commissie overweegt dat artikel 1 onder a van de voorwaarden getiteld: “Wat is niet verzekerd?” bepaalt in welke gevallen geen rechtshulp wordt verleend. Het artikel bevat een opsomming van geschillen die niet verzekerd zijn. Onder gedachtestreepje zeven van het artikel staat dat de verzekering geen dekking biedt als een verzekerde bewust een geschil veroorzaakt en uit gedachtestreepje tien volgt dat de verzekering geen dekking biedt voor het voeren van verweer tegen een vordering tot schadevergoeding.

---

[1] Hoge Raad 9 juni 2006, ECLI:NL:HR:2006:AV9435, overweging 3.4.2, laatste zin. Deze uitspraak is te vinden op www.rechtspraak.nl.
[2] Hoge Raad 25 november 2016, ECLI:NL:HR:2016:2687, overweging 3.6, te vinden via www.rechtspraak.nl.
[3] Hoge Raad 13 april 2018, ECLI:NL:HR:2018:601, rechtsoverweging 3.3.2 en Hoge Raad uitspraak van 28 september 2018, ECLI:NL:HR:2018:1800, rechtsoverweging 3.7.5, te vinden via www.rechtspraak.nl.

Het geschil met de voormalige werkgever valt onder de uitsluiting in artikel 1 onder a tiende gedachtestreepje van de voorwaarden

3.7 In dit geval is de consument door zijn voormalige werkgever gedagvaard en daarbij is schadevergoeding gevorderd. Op grond van artikel 1 onder a tiende gedachtestreepje kan er geen aanspraak worden gemaakt op rechtsbijstand voor het voeren van verweer tegen een vordering tot schadevergoeding. De commissie begrijpt dat de consument rechtsbijstand wil krijgen en dat hij aanvoert dat de beschuldigingen aan zijn adres door de voormalige werkgever onterecht zijn en er in de zaak nog niet onherroepelijk is beslist over zijn aansprakelijkheid. Deze aspecten zijn alleen niet relevant voor de vraag of er sprake is van dekking. Daarvoor is alleen relevant of van de consument een schadevergoeding wordt gevorderd. Dat is het geval en daarom is er geen sprake van dekking onder de rechtsbijstandsverzekering.

3.8 De commissie is verder van oordeel dat aan de contra proferentem-regel niet wordt toegekomen, omdat artikel 1 onder a tiende gedachtestreepje van de voorwaarden niet voor meerdere uitleg vatbaar is.

3.9 De consument verwijt de uitvoerder op voorhand dekking af te wijzen terwijl hij, en ook zijn familie, de rechtshulp het meest nodig had. De commissie begrijpt de stelling van de consument zo, dat hij hiermee een beroep doet op de aanvullende of beperkende werking van de redelijkheid en billijkheid (artikel 6:248 lid 2 BW). De commissie is van oordeel dat dit beroep niet slaagt. Slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden[4] kan een beroep op artikel 6:248 lid 2 BW ertoe leiden dat een beroep op de voorwaarden naar maatstaven en van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. De door de consument aangevoerde omstandigheden zijn echter niet dermate uitzonderlijk dat zij een beroep op artikel 6:248 lid 2 BW rechtvaardigen.

3.10 Gelet op alle feiten en omstandigheden en rekening houdend met hetgeen hiervoor onder 3.7 tot en met 3.9 is overwogen, komt de commissie tot het oordeel dat de uitvoerder het verzoek van de consument heeft mogen afwijzen nu de werkgever vindt dat de consument schade heeft veroorzaakt en de consument een beroep op de rechtsbijstandverzekering heeft gedaan omdat hij zich daartegen wil verweren. Dat de uitvoerder niet objectief en niet zorgvuldig heeft gehandeld, is de commissie niet gebleken.

[4] Zie onder meer Hoge Raad 6 november 2020, ECLI:NL:HR:2020:1736, overweging 3.1.2, te vinden via www.rechtspraak.nl.

Aan de beoordeling van artikel 1 onder a zevende gedachtestreepje wordt niet toegekomen

3.11 Omdat op grond van artikel 1 onder a tiende gedachtestreepje van de voorwaarden geen dekking bestaat voor het geschil met de voormalige werkgever, komt de commissie niet meer toe aan de beoordeling van de vraag of de uitvoerder een beroep heeft mogen doen artikel 1 onder a zevende gedachtestreepje van de voorwaarden.

Ambtshalve toetsing

3.12 Voor de beoordeling van de klacht is artikel 1 onder a tiende gedachtestreepje van de voorwaarden van belang. Dit artikel is door de commissie getoetst aan het Europese en Nederlandse (consumenten)recht waarvoor ambtshalve toetsing geldt en de commissie acht het beding niet in strijd met deze regelgeving.

Conclusie

3.13 Gelet op het voorgaande heeft de uitvoerder dekking voor het geschil met de voormalige werkgever mogen afwijzen. De klacht is ongegrond en de vorderingen worden afgewezen.

4. De beslissing

De commissie wijst de vorderingen af.

Deze uitspraak is bindend. Of u tegen deze uitspraak beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 april 2024, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Boek 6 Burgerlijk Wetboek

Artikel 162

1. Hij die jegens een ander een onrechtmatige daad pleegt, welke hem kan worden toegerekend, is verplicht de schade die de ander dientengevolge lijdt, te vergoeden.

2. Als onrechtmatige daad worden aangemerkt een inbreuk op een recht en een doen of nalaten in strijd met een wettelijke plicht of met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, een en ander behoudens de aanwezigheid van een rechtvaardigingsgrond.

3. Een onrechtmatige daad kan aan de dader worden toegerekend, indien zij te wijten is aan zijn schuld of aan een oorzaak welke krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt.

Artikel 166

1. Indien één van tot een groep behorende personen onrechtmatig schade toebrengt en de kans op het aldus toebrengen van schade deze personen had behoren te weerhouden van hun gedragingen in groepsverband, zijn zij hoofdelijk aansprakelijk indien deze gedragingen hun kunnen worden toegerekend.

2. Zij moeten onderling voor gelijke delen in de schadevergoeding bijdragen, tenzij in de omstandigheden van het geval de billijkheid een andere verdeling vordert.

Artikel 212

1. Hij die ongerechtvaardigd is verrijkt ten koste van een ander, is verplicht, voor zover dit redelijk is, diens schade te vergoeden tot het bedrag van zijn verrijking.

2. Voor zover de verrijking is verminderd als gevolg van een omstandigheid die niet aan de verrijkte kan worden toegerekend, blijft zij buiten beschouwing.

3. Is de verrijking verminderd in de periode waarin de verrijkte redelijkerwijze met een verplichting tot vergoeding van de schade geen rekening behoefde te houden, dan wordt hem dit niet toegerekend. Bij de vaststelling van deze vermindering wordt mede rekening gehouden met uitgaven die zonder de verrijking zouden zijn uitgebleven.

Artikel 238

2. Bij een overeenkomst als bedoeld in de artikelen 236 en 237 moeten de bedingen duidelijk en begrijpelijk zijn opgesteld. Bij twijfel over de betekenis van een beding, prevaleert de voor de wederpartij gunstigste uitleg.

Artikel 248

2. Een tussen partijen als gevolg van de overeenkomst geldende regel is niet van toepassing, voor zover dit in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

Bijlage - Relevante bepalingen uit de voorwaarden

ZW-RB-01

1. **Wat is verzekerd?**

(...)
a. Wat is niet verzekerd?
U krijgt geen juridische hulp (meer):
(...)
- als er volgens DAS geen redelijke kans is op succes;
- bij geschillen over luchtvaartuigen en pleziervaartuigen met een nieuwwaarde van meer dan € 200.000,-;
- bij geschillen over het kopen van tweedehands voertuigen en vaartuigen. Dit is wel verzekerd als deze gekocht zijn met een schriftelijke garantie van een officiële dealer;
- bij geschillen over onroerende zaken. Dit is wel verzekerd als het gaat over uw eigen (vakantie)woning in Nederland waarin u nu woont, gaat wonen of tijdens de duur van de verzekering hebt gewoond. Of de in Nederland gelegen onbebouwde grond waarop een door u te bewonen woning wordt gebouwd;
- bij geschillen over verhuur of exploitatie van goederen of zaken;
- bij geschillen over vermogensbeheer (het eigendom, bezit, de aan- of verkoop van effecten, aandelen en dergelijke);
- als u in een strafzaak bewust de wet hebt overtreden of verweten wordt opzettelijk te hebben gehandeld.
Als aan het einde van de strafzaak blijkt dat hier geen sprake van was, vergoedt DAS alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand zoals vermeld in artikel 4;
als het geschil bewust door u is veroorzaakt. Bijvoorbeeld als u iets deed, terwijl u wist dat hierdoor een geschil zou ontstaan. Of als u juist een geschil had kunnen voorkomen maar dat niet hebt gedaan;
- bij geschillen over huwelijksvermogensrecht, echtscheiding, beëindiging van samenleving, een verplichting tot levensonderhoud of vorderingen die daarvoor in de plaats komen. DAS geeft in deze gevallen wel eenmalig een juridisch advies;
- bij een geschil over uw huidige en vroegere functie als statutair bestuurder van een vennootschap;
- als iemand vindt dat u schade hebt veroorzaakt en zich hiertegen wilt verweren. U krijgt dan geen advies en ook geen juridische hulp. Vaak kunt u hiervoor wel een beroep doen op uw aansprakelijkheidsverzekering;
(...)